

LISTRY

JAR 2021

LESNEJ PEDAGOGIKY

www.lesnapedagogika.sk • +421 45 5314 252 • info@lesnapedagogika.sk

ÚVOD

Do 21. roku milénia sme vstupovali takpovediac naslepo, bez ohňostrojev a bujarých osláv, v tichu svojich príbytkov a v oklieštenom počte našich blízkyh.

Všadeprítomné obmedzenia sa odrazili aj na pracoviskách zmenenými formami - volaniami - cez rôzne aplikácie, poradami v online prostredí.

Akokoľvek nám vymoženosti doby uľahčujú zvládať tento stav, nič nenahradí priamy kontakt.

Práca lesných pedagógov je o zážitkoch a stretnutiach ľudí. Tie žiaľ budú musieť chvíľu počkať.

Dovtedy budeme tvoriť, písať, tešiť sa,

nesmelo, ale predsa snívať, že na jar budeme spolu s deťmi hľadať les ukrytý v knihe...

nesmelo, ale predsa veriť, že na jeseň spoločne oslávime 20. narodeniny lesnej pedagogiky...

a aby sme dovtedy neboli v tme, vyrobili sme si vlastný ohňostroj:)

Kuk na www.lesnapedagogika.sk

Vaši editori

Danka, Dáška, Veronika a Majo

PRIPOMEŇME SI A OSLÁVME SPOLOČNE 20 ROKOV ENVIRONMENTÁLNEHO VZDELÁVANIA FORMOU LESNEJ PEDAGOGIKY NA SLOVENSKU!

V roku 2021 uplynie 20 rokov, kedy v Rakúsku boli vyškolení prví dvaja slovenskí lesní pedagógovia. Tento moment sa považuje za začiatok lesnej pedagogiky na Slovensku. Počas 20 rokov existencie lesná pedagogika prispela k pozitívnej prezentácii lesného hospodárstva a nesporne zaznamenala progres v podobe rôznych projektov národnej a medzinárodnej úrovne, množstva odborných, metodických materiálov, konferencií a seminárov, 385 certifikovaných lesných pedagógov, zapojených škôl, oslovených detí, mládeže i širokej verejnosti.

Z vyššie spomenutého vyplynulo, že pri príležitosti 20 rokov lesnej pedagogiky je potrebné jej venovať osobitú pozornosť. Národné lesnícke centrum ako koordinátor lesnej pedagogiky prichádza s návrhmi, podujatí a aktivít, ktorých realizácia dopomôže k tomu, aby sme si **spoločne pripomenuli a oslávili 20 rokov environmentálneho vzdelávania a pozitívnej prezentácie lesníctva formou lesnej pedagogiky na Slovensku.** Národné lesnícke centrum zabezpečí:

- ✓ upravené logo lesnej pedagogiky s odkazom na 20 rokov jej existencie na Slovensku, umiestnené v päte mailu partnerov
- ✓ umiestnenie upraveného loga na stránke www.lesnapedagogika.sk
- ✓ vytvorenie prezentačného videa mapujúce 20 rokov lesnej pedagogiky
- ✓ vydanie metodického materiálu pod názvom **Encyklopédia hier lesnej pedagogiky**
- ✓ realizáciu odbornej konferencie pre pozvaných hostí, aj so zahraničnou účasťou spojená s odovzďaním cien za prínos lesnej pedagogiky počas 20 rokov
- ✓ vydanie tlačovej správy
- ✓ vytvorenie propagačných materiálov s upraveným logom lesnej pedagogiky

Milí lesní pedagógovia, dovoľujeme si Vás požiadať zapojiť sa k oslove výročia lesnej pedagogiky – používaním upraveného loga, aktivitami lesnej pedagogiky vo svojom okolí alebo aj inými Vami navrhnutými aktivitami.

Pre nás je dôležité vedieť, kto a čo robí, preto Vás prosíme dajte nám tipy na nomináciu lesných pedagógov, ktorí budú odmenení za prínos lesnej pedagogiky počas 20 rokov jej existencie a to na konferencii, ktorá sa bude konať na jeseň.

ĎAKUJEME!

O LESE BUDÚ UČIŤ ODBORNÍCI

Národné lesnícke centrum poskytuje rôzne vzdelávacie programy, spravidla ide o odborné vzdelávanie pracovníkov lesného hospodárstva. V oblasti environmentálneho vzdelávania je k dispozícii vzdelávací program lesná pedagogika určený záujemcom s lesníckym vzdelaním. Trend posledných rokov a zvyšujúci sa záujem zo strany učiteľov o nové poznatky a praktické skúsenosti v oblasti lesnej pedagogiky a zážitkového učenia na príklade lesa, bol podnetom na vypracovanie nového vzdelávacieho programu.

Program Učenie o lese – environmentálna výchova pre predprimárne vzdelávanie na príklade lesa uplatňuje najnovšie pedagogicko–didaktické postupy a skúsenosti lesnej pedagogiky z praxe vo výchove a vzdelávaní. Pre tento program získalo Národné lesnícke centrum – Ústav lesníckeho poradenstva a vzdelávania Zvolen získalo **oprávnenie** Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR **na poskytovanie inováčného vzdelávania pre pedagogických zamestnancov pre oblasť lesnej pedagogiky ako súčasti environmentálnej výchovy.** Inovácia sa uplatňuje na vzdelávanie v rámci vzdelávacích oblastí: Človek a príroda, Človek a svet práce, Človek a spoločnosť. Je určený učiteľom materskej školy, 1. stupňa základnej školy a profesijného rozvoja. Oprávnenie je vydané ako inováčné vzdelávanie, ktorého absolvovaním si učitelia rozširujú profesijné kompetencie.

UČENIE O LESE

Druhý kurz vzdelávacieho programu Učenie o lese, ktorý je určený pedagógom predprimárneho vzdelávania, **bol ukončený** 17. a 19. februára 2021. Celkovo 24 učiteľiek materských škôl obhájilo svoje záverečné prezentácie online formou. Pani učiteľky v dotazníku uviedli 100% prínos kurzu pre svoju pedagogickú prax. Prínos spočíva v nových poznatkoch o lese, praktických aktivitách, inšpirácii, pozitívnej motivácii, spolupráci s lesným pedagógom, ale aj tipoch na webové stránky, ktoré sa zaoberajú lesnou pedagogikou. Organizátor a poskytovateľ vzdelávania Učenia o lese, NLC – ÚLPV Zvolen, plánuje v období **mája – októbra 2021** realizovať ďalší, v poradí už **tretí kurz** Učenia o lese pre **20** pedagógov materských škôl.

V prípade záujmu o kurz je možné sa prihlásiť na info@lesnapedagogika.sk.

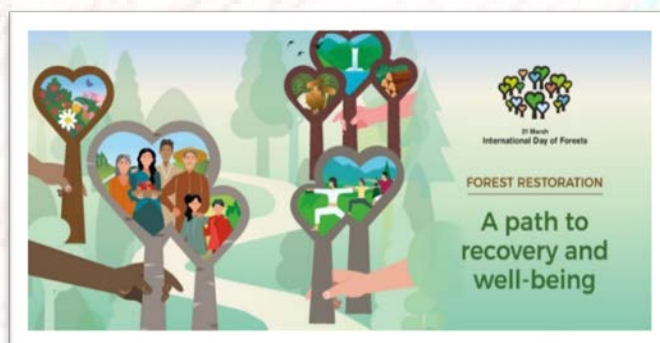
LESY OSLAUVJÚ SVOJ DEŇ

21. MARCA

Tohto roku si pripomínáme už 9. ročník Medzinárodného dňa lesov (MDL). 21. marec nebol vybraný náhodne. Je to deň jesennej rovnodennosti na južnej pologuli a jarnej rovnodennosti na severnej pologuli. My si ho pripomínáme od roku 2012, kedy tento deň vyhlásila Organizácia spojených národov za Medzinárodný deň lesov. Jeho cieľom je zvýšiť povedomie o lesoch, o hospodárení, ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji všetkých typov lesov. Každý rok je pozornosť upriamená na inú tému a tohtoročnou je „Obnova lesov – cesta k ozdraveniu a blahobytu“.

Rok 2021 je aj rokom začiatku novej **dekády obnovy ekosystémov**. V tomto období bude snahou všetkých

zabrániť, zastaviť a zvrátiť degradáciu ekosystémov na každom kontinente a v každom oceáne. Čím zdravšie sú naše ekosystémy, tým zdravšia je planéta a jej obyvatelia.

Medzinárodný deň lesov zdôrazňujú posolstvá, ktoré prináša:

- ✓ Zdravé lesy znamenajú zdraví ľudia.
- ✓ Potrava z lesa je zdrojom zdravej stravy.
- ✓ Obnova lesov zlepši naše životné prostredie.
- ✓ Udržateľné lesníctvo môže vytvoriť milióny zelených pracovných miest.
- ✓ Poškodené pôdy môžu byť obnovené v obrovskom rozsahu.
- ✓ Každý strom sa počíta.
- ✓ Zapojenie ľudí do udržateľného využívania lesov je kľúčovým krokom k pozitívnej zmene.
- ✓ Môžeme sa zotaviť zo zdravotnej a ekonomickej krízy našej planéty. Obnovme planétu v tomto desaťročí.

My si sviatok lesov pripomenieme programom lesnej pedagogiky so žiakmi MŠ, ZŠ v online prostredí. Máme pripravenú **power point prezentáciu, krátky kvíz** a vyhlásime **výzvu na zaslanie fotografie** zaujímavého stromu. Všetky materiály sú k dispozícii na našej web stránke. Téma sa budeme venovať krátkymi príspevkami aj prostredníctvom sociálnej siete <https://www.facebook.com/lesnapedagogika>.

Lesní pedagógovia, čo ste si pripravili vy? Budeme radi, ak sa s Vašími aktivitami a nápadmi podelite s nami. Najaktívnejších z Vás odmeníme 😊

Všetky informácie a metodické pokyny nájdete na <http://www.lesnapedagogika.sk/portal/sekcia-pre-lesnych-pedagogov/>

11. ROČNÍK DETSKEJ LESNÍCKEJ UNIVERZITY

Od marca minulého roka sa spoločnosť prispôbuje pandémie COVID-u. To ovplyvnilo i realizáciu **11. ročníka Detskej lesníckej univerzity v školskom roku 2020/2021**. Na jeseň sa do tohto projektu zapojilo 6 škôl zo Zvolena, Banskej Bystrice, Starých hôr a Sliacha. Celkovo **41 šiestakov** základných škôl však lesnícke **prednášky** zažilo zatiaľ len **online formou**. Vďaka pracovníkom NLC vo Zvolene, konkrétne Ing. Jozefovi Bučkovi, PhD., Ing. Vladimírovi Šebeňovi, PhD., Ing. Jozefovi Capuliakovi, PhD. boli odprednášané témy lesníctva a poľovníctva, hospodárskej úpravy lesov. Online formou bol zrealizovaný **i tvorivý workshop** – Vianočné ihličnany lesnou pedagogičkou, Veronikou Jaloviarovou. V ďalšom období (apríl – jún) je v pláne zrealizovanie i tém ako pestovanie lesa, dendrológia, lesnícka politika.

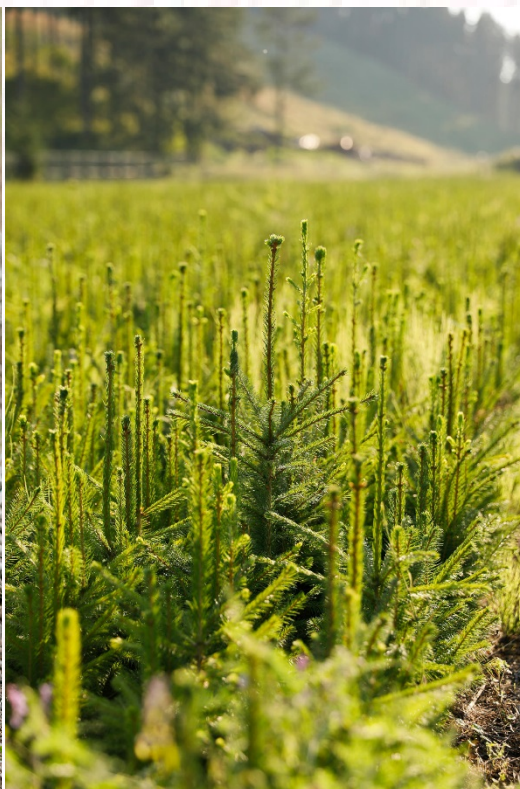
Hlavný partner projektu sú Vojenské lesy a majetky SR, š.p.

AKO SA VYSÁDZA LES NA JAR

Ako Zem pomaly nakláňa späť svoju os k slnku, cítiť zmenu vo vzduchu a nie je lepšie miesto, kde by sa táto premena mohla odohrávať, ako na prechádzke v lese. Začiatkom marca v teplejších oblastiach prebieha intenzívna výsadba novej generácie lesa. Je tomu tak, najmä v južnejších okresoch a na južných svahoch, kde začína rozvoj vegetácie skôr. Vyzdvihnutý sadbový materiál sa zo snehových jám rozvezie na miesta, kde sa v minulosti vyrúbal les. Tam, pracovníci

pestovnej činnosti sadia sadenice so silným koreňovým systémom do jamiek, ktoré sú prevažne vyhýbené motykou. Zemina sa okolo sadenice utlačí, aby sa z jamiek odstránil prebytočný vzduch. Druhovú rozmanitosť a vhodný genetický sadbový materiál je dôležitý najmä pre zachovanie stabilného a zdravého budúceho lesa. Takto vzniká les vysadený takzvanou umelou obnovou.

TIP NA AKTIVITU - BREZOVÉ OZDOBY

Cieľ aktivity: pracovať s prírodným materiál a vytvoriť jarnú dekoráciu, dozvedieť sa informácie o breze, pierkach vtákov

Cieľová skupina: deti vo veku 6-12 rokov, mládež, rodiny s deťmi

Pomôcky: prútičky brezy na jar, záhradnícke nožnice, drôtik, pierka

Priebeh: Na začiatku uvedie lesný pedagóg informácie o breze. Potom vyzve účastníkov, aby si odstrihli dve-tri vetvičky z brezy, na ktorej sa pomaličky začínajú rozvíjať púčiky listov. Všimli si charakteristické poznávacie znaky, ohmatali brezový konárik. Potom si každý účastník vezme kúsok tenkého drôťku, pomocou ktorého pripevní pierko na prútič. Lesný pedagóg uvedie informácie o pierkach a vtáčkoch, z ktorých pochádzajú. Takto ozdobené brezové prútičky sa doma vložia do vazy s vodou, vytvárajú jarnú dekoráciu.

Zdroj: inšpirácia od nórskeho lesných pedagógov

HÁDANKA

V zimnom čísle Listov lesnej pedagogiky sme uverejnili hádanku o Vianočnej jedličke, ktorej autorkou je stredoškolská pedagogička **Ing. Veronika Dudíková**. Aj teraz uvádzame ďalšie jej „jarné“ hádanky:

*Jak nevesta vyzerám,
lebo bielu kôru mám.
Moje drevo zvláštne je,
aj mokré vás zahreje.
Zo šírých stepí už k nám vezú
nenáročnú, skromnú B_____.*

*Ona hniezda nestavá
O deti sa nestará
Len si lieta ľahučká
Vlnkovaná K_ K __ K_.*

NESMELO, ALE PREDSA...

*Jar – symbol znovuzrodenia po dlhej zime,
lúče slnka už nie sú nesmelé, už ich silu cítime.
Svoju moc má opäť farba zelená,
na lesných chodníkoch stretávame jeleňa.
Pýchu svojej hlavy na istý čas stráca,
s mocnejšou výbavou však neskôr prekvapí protihráča.
Znovuzrodenie, zmladenie, obnova života,
šum stromov, šepot vetra aj potok zurkotá.
Z hniezda do hniezda putuje kukučka jarabá,
bocian si svoje bydlisko statočne prerába.
Po chladnom období nová vôňa zavíta,
fialka, podbeľ aj plúcnik rozkvitá.
Srdce lesníka po obnove tiež túži,
len matka príroda vie, či si ju zaslúži.*

Autorka: Mariana Výboštoková

